

Klassenuitje

‘Denk om het afstapje,’ waarschuwt de gids terwijl hij de deur naar de ondergrondse gangen opent. Over de schouders van de gids gluurt Tom naar binnen. Stenen muren met om de paar meter een lamp. Voorzichtig zet Tom twee grote stappen naar beneden. Dan loopt hij naar de gids die verderop staat te wachten. Achter hem hoort Tom zijn vriend, Darek, struikelen.

‘Sukkel! Die man zei het nog!’

Als de hele klas binnen is, begint de gids met zijn verhaal.

‘Deze gangen werden in de oorlog gebruikt om soldaten van de ene naar de andere kant van de stad te smokkelen, maar ook om spullen in op te slaan. Munitie en zo. Via de ondergrondse gangen zullen we naar het ziekenhuis lopen en daarna via dezelfde weg weer terug naar het stadhuis. Onderweg vertel ik jullie waargebeurde en sterke verhalen over dit ondergrondse gangenstelsel.’

De gids loopt verder en Tom zorgt dat hij vlak achter hem blijft, want hij wil geen woord missen van die verhalen. De rondleiding door het stadhuis was best leuk, maar hier had Tom echt naar uitgekeken, een wandeling door het ondergrondse gangenstelsel van de stad.

Als ze een bocht om gaan, blijft de gids staan en schijnt met een zaklamp op de muur. Tom ziet namen op de muur. Vooral jongensnamen en hier en daar een tekeningetje.

‘Veel van de soldaten die zich hier schuilhielden, hebben hun naam in de stenen gekerfd. Je ziet ook hartjes met een pijl erdoor. Die wijst naar de voorletter of de naam van hun geliefde.’

Als ze verder lopen ziet Tom een veel smallere zijgang waarin geen licht brandt. ‘Gaan we hierin?’

‘Nee, we blijven in de verlichte gangen.’

‘Maar u heeft toch een zaklamp?’

‘Helaas jongen, we volgen een vaste route.’

De gids blijft staan bij een groot gat in de muur. Voor het gat staat een metalen hek met een hangslot eraan. Achter het hek ziet Tom een paar oude spullen liggen: een legerhelm, een kruik of zoiets, een mes en nog een paar kleinere dingen.

‘Allemaal gevonden in de gangen,’ vertelt de gids. ‘Herinneringen uit de tijd dat deze...’

Ineens klinkt er een hoge gil door de gang. Geschrokken kijkt Tom achterom. Tess staat verstijfd naar het metalen hek te staren.

De gids schiet in de lach. ‘O ja, dat vergat ik nog te zeggen. Witte spinnen, die zie je vaak onder de grond. Ze hebben nog nooit daglicht gezien en daarom blijven ze wit. Ze hebben geen kleurstoffen. Geen pigment, heet dat met een moeilijk woord.’

Na een half uur lopen, komen ze bij een deur. De deur komt uit in een trappenhuis.

‘Ga maar één verdieping omhoog en loop dan door de klapdeuren,’ zegt de gids, terwijl hij wacht tot ook de laatste door de deur is.

Als Tom de klapdeuren open duwt, herkent hij de hal van het ziekenhuis. Hier was hij vorig jaar een keer geweest toen hij een foto van zijn voet moest laten maken. Gelukkig was er niks gebroken.

In het restaurant van het ziekenhuis krijgt iedereen een gevulde koek en een beker limonade.

Tom gaat naast Darek aan een tafeltje zitten.

‘En, hoe vind jij het?’

‘Leuk,’ antwoordt Darek, terwijl hij op zijn laatste stuk koek kauwt. ‘Maar ik ben toch liever boven de grond. En jij?’

‘Saai. We mogen alleen maar in de verlichte gangen. En straks gaan we via dezelfde weg weer terug.’

Het is al ver na de middagpauze als ze weer op school aankomen.

‘Zet jullie fietsen maar in de stalling en kom dan zo snel mogelijk naar de klas,’ schreeuwt meester Bart over het schoolplein.

‘Dat is mijn plek,’ hoort Tom achter zich, als hij zijn fiets in het rek zet. Gijs weer.

Tom aarzelt even, maar dan zet hij zijn fiets toch op slot. Niet op reageren, denkt hij. Doen alsof ik hem niet heb gehoord. Zo rustig mogelijk loopt Tom de stalling uit. Gijs durft kennelijk niets meer te zeggen.

‘Oké, jongens en meisjes, ga allemaal even rustig op je plaats zitten. Voordat jullie straks weer naar huis gaan, wil ik het eerst nog even met jullie hebben over de rondleiding die we vandaag hebben gekregen. Door het stadhuis en door de ondergrondse gangen. Wie wil er iets over zeggen?’

Veel kinderen steken hun vinger op. Om de beurt vertellen ze wat ze van de dag vonden. Het valt Tom op dat iedereen het leuk en spannend vond. Dan kijkt meester Bart naar hem.

‘Tom, ik heb jou nog niet gehoord. Je hebt het er al de hele week over. Vertel, hoe vond jij de ondergrondse gangen?’

‘Oh, wel leuk.’

‘Wel leuk. Nou, dat klinkt niet echt enthousiast.’

‘Ik vond het wel spannend wat die gids allemaal vertelde.’

‘Maar?’

‘Nou ik dacht dat we door het hele gangenstelsel gingen lopen. Onder de hele stad door. Maar we mochten alleen maar door die verlichte gang van het stadhuis naar het ziekenhuis. En dezelfde weg weer terug. Ik had die zijgang in gewild, waar geen licht brandde.’

‘Ja hoor, Tom wel,’ brult Gijs door de klas. ‘Jij durft nog niet eens te slapen zonder nachtlampje.’

‘Goed, we gaan ermee stoppen voor vandaag,’ zegt meester Bart voor Tom kan reageren. ‘Morgen gaan we weer verder met het project, Onze stad. En ik kan je nu alvast verklappen dat je een prijs kan winnen.’

‘Wat dan meester?’ Darek is altijd wel in voor een wedstrijdje.

‘Een reep chocola!’ gilt Tess.

‘Dat horen jullie morgen. Tot dan!’

Druk pratend ruimen de kinderen hun spullen op. Tom ziet dat Gijs gehaast de klas uit loopt. Mooi, daar zijn we ook weer vanaf voor vandaag.

‘Zullen we afspreken?’ vraagt Darek aan Tom.

‘Gaat helaas niet. Ik moet vanmiddag nieuwe schoenen kopen met mijn moeder.’

‘Kan dat morgen niet?’

‘Ik ben bang van niet. Volgens mijn moeder kan ik er écht niet nog een dag mee naar school.’

‘Oké, nou tot morgen dan.’

‘Tot morgen.’

Als Tom de trap afloopt, kijkt hij naar de neuzen van zijn schoenen. Misschien heeft mamma toch wel gelijk.

Op het schoolplein ziet Tom dat Tess net de fietsenstalling uitkomt.

‘Hé Tom, fiets je mee? Moet je wel een beetje opschieten.’

Tess is Tom zijn overbuurmeisje. Ze kennen elkaar al heel lang. Toen ze klein waren, speelden ze vaak samen, maar nu spreekt Tess eigenlijk alleen nog maar met haar vriendinnen af. ‘Oké, ik kom eraan.’ Tom grabbelt in zijn rugzak naar zijn fietssleutel. Waarom maken ze die dingen dan ook niet wat groter? In het andere vak dan? Ach natuurlijk, ik had hem in mijn broekzak gedaan. Snel haalt Tom zijn fiets van het slot. Als hij zijn fiets uit het rek trekt, merkt hij dat zijn beide banden leeg zijn.

‘Gijs!’